

ע"פ 3956/21 - ליאת כהן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעוורים פליליים

ע"פ 3956/21

לפני:

כבוד השופט י' אלרון
כבוד השופט א' שטיין
כבוד השופט ח' כבוב

המערערת:

ליאת כהן

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על ההחלטה של בית המשפט המוחזק בתל
אביב-יפו (כב' השופט מ' לוי) בת"פ 13776-12-16
מיום 18.02.2021

תאריך הישיבה:

ט"ז בסיוון התשפ"ב (15.06.2022)

בשם המערערת:

עו"ד פרופ' רון שפירא; עו"ד ד"ר קרן שפירא-אטינגר

בשם המשיבה:

עו"ד שרת משגב

בשם שירות המבחן:

עו"ס סברכה ויס

פסק דין

השופט ח' כבוב:

האם בנסיבות המקירה שלפנינו ניתנה למערערת הזדמנויות סבירה להtagונן מפני עבירה שלא יוכסה לה בכתב האישום, אך הורשעה בה? זו השאלה הניצבת במרכז ערעור זה.

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

1. ערעור על ההחלטה דינה של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט מ' לוי) בת"פ 13776-12-16, מיום 18.02.2021, בגין הורשעה המערערת, בהכרעת דין מפורטת ומונומקט לאחר שמייעת ראיות וסיקומים, בעבירה של סיווג לקיחת שוחד לפי סעיף 290 ייחד עם סעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן: חוק העונשין). לשם שלמתה התמונה יצוין כי בגין דין מיום 21.04.2021 הוטל על המערערת עונש של 9 חודשים מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות; 6 חודשים מאסר על-תנאי למשך שניםים, לבל תעבור עבירות שוחד, כאמור בסימן ה' לפרק ט' של חוק העונשין; וכן בסך של 50,000 ש"ח או 100 ימי מאסר תמורה.

2. יוער, כי עונש המאסר בפועל (בדרכו של בעבודות שירות, כאמור), שהוטל על המערערת, עוכב בהסכם עד להכרעה בערעור זה בהחלטתו של השופט ע' גראוסקובף מיום 10.06.2021; מנגד בקשה לעיכוב רכיב עונש הקנס שהוטל עליה – נדחתה.

עיקרו כתוב האישום והרקע להגשתו

3. ביום 07.12.2016 הוגש כתב האישום המקורי נגד המערערת ונגד שני נאים נוספים – יוסי וסרמן (להלן: וסרמן), שכיהן בתקופה הרלבנטית לכתב האישום כמציר הכללי של הסתדרות המורים (להלן: ההסתדרות), יוסי אפרת (להלן: אפרת), אביה של המערערת, שבאותה העת כיהן כושב ראש אגף תרבות ואיורים בהסתדרות וכיווב ראש ארגון המורים לחינוך גופני.

4. ואלו, ב частности, עיקר העבודות הצריכות לעניינו: בשנת 2003 הקימה ההסתדרות את מינהל תיירות ונופש בע"מ (להלן: המינהל), במטרה לרכז את פעילות הרווחה בתחום תיירות הפנים והחוץ, בהתאם ל"חוזה אשmoret" שנחתם בין המינהל להסתדרות. במקביל, הגברת בט' דהן (להלן: בט'), הפעילה את סוכנת הנסיעות "בט' טורס" (להלן: הסוכנות), שם היא העסיקה, בין היתר, את המערערת (שהיא, כאמור, בתו של אפרת).

אפרת, אשר הכיר את בט' מתווך בעבודתה עם ההסתדרות כסוכנת עצמאית וכן כ厰ה של בתו, נהג להזמין דרך סוכנותה חופשות פרטיות בארץ ומחוצה לה. על פי המתואר, החל משנת 2004 פעל המינהל כשותפות בין בט', שהובאה כדי לרכז את תיירות הפנים, ומר ארנון בלוש, שרכיב לבוש, שרכיב את תיירות החוץ. עם היצירתה למינהל העבירה בט' את עיקר פעילות הסוכנות למסגרת זו, כך שהיא הייתה תליה בפעילויות ההסתדרות בפני הכללי – ואפרת, וסרמן והמערערת ידעו וניצלו זאת.

5. כך, לאחר צירופה של בט' למינהל, קשרו המערערת ואפרת קשר במטרה לophobic ממנה באזמים אוחזים מרוחיה מעסיקות הקשורות בהסתדרות, תוך שאפרת העביר לטבי עבודה מעבר לכמות הרגילה והשותפות של ההסתדרות. על פי הנטען, אפרת איים בפגיעה בפרנסתה ושב והזיכר לטבי כי מטה לחמה תלוי בו, ועל כן הוא ובנו משפטו, שותפים עמה ברוחה. בהתאם סוכם כי המערערת תבצע מעקב בטבלאות אחר רוחה של בט' מפעילות כאמור, וכך אכן נעשה. וזאת, כדי לוודא שחלקם ברוחה יועבר בדרך של תשולם, מלא או חלק, עבור חופשות פרטיות. בכתב האישום פורטו תחת "טבלה א", כי מדובר במספר חופשות משפחתיות בחו"ל בסך של כ-60,000 ש"ח בನוסף, בט' העבירה לידי המערערת ביום 29.12.2008 המחייב על סך של 30,000 ש"ח המשוכה מחשבון הסוכנות לצרכתה. לא זו אף זאת, בין השנים 2006-2007, שילמה בט' סך של 15,050 ש"ח בעקבות המערערת, אפרת ומיטעם.

6. לאחר חקירת הפרשה נגד שלושת הנאים, ייחסו לסרמן עבירות של לקיחת שוחד, סחיטה באזמים, עבירות של מרמה והפרת אמונים, פגיעה בפרטיות, שיבוש מהלכי משפט והטרדת עד; ואילולmuraret ואפרת ייחסו, במסגרת אישום אחד, עבירות של סחיטה באזמים שהביאה לכך מעשה, לפי סעיף 428 סיפה לחוק העונשין, וקשרו לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין. לשם שלמתה התמונה יצוין, כי לאפרת ייחסו, במסגרת אישום

שני נפרד, עבירות של שיבוש מהלכי משפט והטרדת עד.

7. ביום 03.10.2017 הורשע וסרמן, על פי הودאות בעובדות של כתב אישום מתוקן שהוגש בעניינו, וביום 19.11.2017 נגזר דין וחותם עליו עונש של ארבעה חודשים מאסר בפועל, לצד ענישה נלויה.

8. לאחר מכן, הוגש כתב אישום מתוקן-ນפרד, הוא כתב האישום מושא עניינו, המתייחס רק למערעת ולאפרת - אשר כפרו במיחס להם.

9. יוער, כי דיון ההחלטה בתיק זה נפרש על פני ישיבות רבותותועדו על-גבי אלף עמודי פרוטוקול; כאשר בסיום הגישו הצדדים סיכומים ארוכים וממושכים בכתב ואפהשלימו סיכומיסבעל-פה.

אחר כל אלה, הועלתה על-ידי המותב היושב בדיון הצעה, בהסכמה הצדדים, לסיום הפרשה. לאחר שהות קיבלה המדינה ואפרת את הצעת בית המשפט. על כן, אפרת הורשע, בהתאם להודאותו, בעבירה של הפרת אמנון (חלף האישום שיוחס לו בדבר סחיטה באוימים וקשירת קשר לכך), וזאת בשם לב מעמדו בהסתדרות וכישב-ראש ארגון המורים לחינוך גופני.

מנגד, המערעת לא קיבלה את הצעת בית המשפט לסיום הפרשה, וענינה נדחה למתן הכרעת דין מנומתקת.

הכרעת דין של בית המשפט המחויז

10. ביום 18.02.2021 ניתנה הכרעת הדין מושא עניינו, בגדירה הורשעה המערעת בעבירה של סיוע ללקיחת שוחד, חלף העבירות של סחיטה באוימים וקשירת קשר לסחיטה באוימים, בהן הואשמה ואשר מהן זוכתה. זאת, לאחר שבית המשפט המחויז עמד על המענה לכתב האישום; הציג ובחן את הראיות, המוצגים והעדויות מטעם המאשימה וההגנה, ובכלל אלו עדותה של בטוי ושל בנה; סקר את עיקרי טענות הצדדים; ובהתאם לאמור שרטט את גדר המחלוקת. לאחר מכן הכריע בית המשפט בשאלות שנותרו בגדר מחלוקת, וביניהן: האם המערעת אביה קיבלו מבט' טובות הנאה בדמות ממון חופשות פרטיות בארץ וב בחו"ל; האם חופשות אלו והמחאה האמורה, הן בבחינת טובות הנאה, מהוות עבירה, או שהוא מדובר בהסכם חוקי בין בטוי והמערעת; האם הוכחו כבאי יסודות העבירות בהן הואשמה המערעת; האם ניתנה למערעת הזדמנות סבירה להתגונן מפני עבירות הסיוע ללקיחת שוחד והפרת אמנון, בהן לא הואשמה; האם הוכחו ברף הנדרש יסודות עבירות אלו, ובמי מהן יש להרשיע את המערעת.

בטרם אביא את עיקרי הכרעת הדין, אקדמים אחרית לרשות ואציג כי מדובר בהכרעה יסודית ומונומתקת, במיוחד-אָפְנִי; אשרओחותת כמוה עמודים, בגדרם היטיב בית המשפט המחויז להרשות את תלם הרשעתה של המערעת בעבירות הסיוע ללקיחת שוחד. אולם עת להאריך ועת לקצר; ועל כן יוצגו, במתכית, עיקרי הכרעת הדין.

11. בעיקרו של דבר נקבע, כי בטוי ניתנה למערעת ולאפרת טובות הנאה, בסך כולל של כ-00,76 ש"ח, המורכבים מהמחאה, מימון חלקו או מלא של חופשות בחו"ל ומימון חופשות בישראל; וזאת במסגרת יחס שוחד של "תן וקח", בגדרם אפרת "הזרים" לבטי עבודה לכמאות הרגילה והשותפות של ההסתדרות.

בצד האמור נקבע, וזה העיקר, כי המאשימה לא הוכיחה מעבר לכל ספק סביר שהמערעת או אפרת שחתו באוימים את בטוי, או קשוו קשור לעשויות כן. קביעה זו, יסודה, בהחלטת בית המשפט לפצל את עדותה של בטוי, כן שהאמור בה ביחס לשוחד יתקבל חלקיות לאור עדויות וראיות חיצונית משכנעות; ואילו החלק בעדותה אשר עסק בסחיטה הנטענת ידחה, שהוא אינו עולה בקנה אחד עם יתר הראיות, אינו נתמך בראיות חיצונית ומילא אינו משכנע. בהקשר אחרון זה יוער, כי בית המשפט מצא חלקים רחבים מעודותה של בטוי כלל מהימנים, מיתמינים ובלתי סבירים (בפרט בכל הנוגע להסביר 'הכלכלי' שניסתה ליתן לאופן חלוקת רווחיה של המערעת עמה). תוך שנקבע כי

עדותה, כלל – מתחמקת; וכי בחלוקת היא אף פרטה גרסה בלתי עקבית, כבושא וمتפתחת, שעומדת בסתרה לפרטים שמסירה בחקירותיה במשטרה.

12. בשים לב לכך שבמוקד פסק דיןנו עומדת, כאמור, השאלה האם ניתן לערערת הזדמנויות סבירה להציגן מפני העבירה שלא יוכסה לה בכתב האישום אך הורשעה בה, כמצוות סעיף 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חס"פ), אם לאו, מצאיו להביא את עיקרי הדיון שערך בית המשפט המחויזי בסוגיה: "בxicomia המשלימים בכתב של המאשימה (בעמ' 36), ב**יקשב**" המאשימה, לחלוfin, להרשיء את הנאשם בעבירות של סיוע ללקיחת שוחד וסייע להפרת אמונים, (בין היתר) בגיןעובדות שנטענו בכתב האישום(וגם בגין עובדות נוספות של לא נתנו בכתב האישום, וכך אתייחס בהמשך), אשר לטענת המאשימה הוכחו במהלך הbate הריאות במשפט ומהוות סיוע ללקיחת שוחד ולהפרת אמונים מצדה של הנאשם.

מנגד, ב**יקש** ב"כ הנאשמלדחות את העתירה החלופית של המאשימה, תוך שטען כי לא הייתה לנאשם הזדמנויות סבירה להציגן מפני עבירות שלא יוכסו לה בכתב האישום.

[...] לאחר שבחןתי את טיעוני הצדדים ביחס לשאלת המקדים האמורה ולאחר שנתי דעתו לפסיקה הרלוונטיות, הגיעו למסקנה כי למורת שהמאשימה טענה בכך שרק בסיכון ביקשה לחלוfin להרשיء את הנאשם בעבירות האמורים (לא צינו בכתב האישום), הייתה לנאשם הזדמנויות סבירה להציגן מפני העבירות של ליקיחת שוחד ושל הפרת אמונים, או לפחות מפני העבירה של סיוע ללקיחת שוחד, בגין עובדות שהוכחו מבין אלו שנטענו בכתב האישום, וזאת נוכח הנימוקים והשיקולים הבאים:

ראשית, במרקחה דין הנאשמת עצמה (כמו גם הנאשם) נחקרה במשטרה באזהרה, בין היתר, גמעל העבירה של סיוע בליך שוחד, כפי שעולה מאמרות הנאשם וכפי שיומחש להלן.

[...] שנית, כלל, כפי שהובחר בספרות ובפסיקה, על פי ה-חס"פ ה dredash בתוכן כתב האישום הוא על העובדות הנטען בו, ולא על ה"אשמה" או על הוראות החיקוק והעבירות הנזכרות בו; כך גם המענה/התשובה של הנאשם כתב האישום הוא לגבי העובדות הנטען בו, כמוון במפורש בסעיף 152(א) לחס"פ[...].

שלישית, בחריג הקבוע בסעיף 184לחס"פ, שעליו נסמן ב"כ הנאשם, מדובר על "הרשעה בעבירה על פי עובדות שלא נתנו בכתב האישום" ובו נקבע כי "בית המשפט רשאי להרשיء הנאשם בעבירה שאשmetaה בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אף אם עובדות אלה לא נתנו בכתב האישום, בלבד שניתנה לנאשם הזדמנויות סבירה להציגן; אולם לא יכול עליו בשל כך עונש חמור מזה שאפשר היה להטיל עליו אילו הוכחו העובדות כפי שנטענו בכתב האישום".[...].

רביעית, בפסיקה הובהר כי קו הגבול בין העבירה של סחיטה באזמים ובין העבירה של ליקיחת שוחד הוא לעיתים דק וקשה לשרטט אותו[...].

חמשית, בפסיקה נקבע כי אין די בהעלאת טענה בעלמא של העדר הזדמנויות סבירה להציגן ויש לפרט במה נגעה ההגנוהון כי המבחן הקובל לגבי השאלה האם ניתן לנאשם הזדמנויות סבירה להציגן הוא מבחן כפול: א. מבחן טכני-פרוצדורלי, דהיינו האם ניתן לנאשם הזדמנויות סבירה לחקור עדים מטעם התביעה, להביא ראיות מטעמו ולטעון טענותיו; ב. מבחן מהותי, שפוי נבחנת השאלה האם קו ההגנה של הנאשם היה משתנה אם היה ידוע שבית המשפט עלול להרשיeo במה שלא יוכס לכתב האישום [...].

ששית, כלל, בפסיקה נקבע כי "עמידה בדרישה של 'הздמנויות סבירה להציגן' אינה חייבת להבטא באזהרה מפורשת

של הנאשם... עם זאת, נקבע כי מקום שבו לא קיימת זיקה עניינית הדוקה בין התשתית הנטענת באישום לבוי זו שישמשו יסוד להרשעה מתחזק הצורך באזהרה מפורשת בדבר הצורך את מסגרת הגנתו של המערער" [...] .

שביעית, בפסקה הوجבה כי "כל שהעובדות, שבгинן מושרעו נאשם בעבירה שונה מזו שיוחסה לו, نطענו כבר בכתב האישום, אך יקשה יותר על הנאשם לטען כי נשללה ממנו הזדמנויות הסבירה להtagונן" [...] .

שמינית, במקורה דנן ובניגוד לנטען על ידי ב"כ הנאשם בסיכוןו [...], בטיח מסרה במפורש, הן בחקירה המשטרתית והן בבדיקה במשפט (בעדת התביעה הראשונה), כבר בחקירה הראשית ואף בחקירה הנגידית, כי נתנה שוחד לנאשמים, כפי שיפורט להלן, אם כי לטענתה היה זה שלא מרצוננו החופשי אלא מכיוון שנשחתה על ידי הנאשם. לעניין זה, תחילת ראו, למשל, [...] : "אני נתתי שוחד כדי לרצות אנשים מסוימים בהסתדרות המורים כדי להתפרנס". בעדותה הבבית המשפט, בטיח חזקה ומסרה כי נתנה שוחד לנאים: ראו על כך, בין השאר, בחקירה הראשית, בעמ' 132 לפרוטוקול הישיבה מיום 4.1.18, בשורות 10-11: "...ונאמר לי בפירוש שאני שותפה לדברייה ואני חיבת לחת את הדיון בנושא הזה של לתת שוחד ולקחת שוחד...", ובהמשך החקירה הראשית, בעמ' 220 בשורות 27-28: "...נתתי שוחד והם קיבלו שוחד", וכן בחקירה הנגידית על ידי באט-כוכם דאו של הנאשם, בעמ' 651 לפרוטוקול הישיבה מיום 12.2.18, בשורות 4-7: "... שיתפתי פעולה בעניין הזה שנתתי שוחד והם קיבלו שוחד..." .

תשיעית, בمعנה לכתב האישום ובמהלך המשפט, לרבות בעדותה, הכחישה הנאשם (כמו גם הנאשם), באופן גורף ומכלול ככל, כי היא או הוריה קיבלו מ-בטיח טבות הנאה כלשהן בגין תפקידם ומעמדם של אביה-ה הנאשם בהסתדרות המורים וכיו"ר ארגון המורים לחינוך גופני.

הဟמת אף הכחישה במפורש בעדותה בבית המשפט כי קיבלה שוחד מ-בטיח; ראו, למשל, דברי הינה בחקירה הנגידית, [...], בתשובותיה לשאלות ב"כ המאשימה בנוגע לקבלת שוחד מ-בטיח: "... אם היה מבין את המבנה הארגוני של הסתדרות המורים היה רואה שלא יכולתי לא לגנוב ולא לסתוח ולא לקחת שוחד ולא שום דבר. זהו. אתה רוצה להתעקש על זה? תתעקש..." .

עשירית, גם לנוכח האמור לעיל, לרבות תשובהה של הנאשם לעובדות שנטענו בכתב האישום והכחשתה הגורפת כאמור כי קיבלה מ-בטיח שוחד או טבות הנאה כלשהן בקשר לתפקידו של אביה - קו ההגנה של הנאשם לא היה משתנה גם אם הייתה ידועת בוודאות כי עומדת על הפרק האפשרות החלופית של הרשעה בעבירה של לקיחת שוחד (או הפרת אמונים) או בעבירה של סיווע לך". [מכאן ולהלן הדגשות המקוריות במקורן אלא אם ציין אחרת - ח.כ.].

13. או אז ישים בית המשפט את המבחן ההפוך, שנקבע בפסקה לשם בסיסו הזדמנויות סבירה לתגונן, על עניינינו (ראו למשל ע"פ 9256/04 נוי נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(2) 181, 172 (2005) (להלן: עניין נוי)).

למעשה, בא כוח הנאשם לא הצליח לשכנע את בית המשפט כי לא הייתה לנאה מזדמנות סבירה להtagונן מפני העבירה של לקיחת שוחד/סיווע ללקיחת שוחד ולא סיפק הסברים משכנעים מדוע לא התקיים בענייננו המבחן ההפוך שנקבע בפסקה בסוגיה זו.

וביתר פירוט, תחילת באשר למבחן הראשומתו המבחן ההפוך, הוא המבחן הטכני-פרוצדורלי:

ראשית, לנוכחדריה של עדת התביעה הראשונה, בטיח, כבר בחקירה הראשית ואף בתחילת חקירתה הנגידית, כי נתנה שוחד לנאים ולנאשם, אין לומר כי לא הייתה להגנה האפשרות לחזור בעניין זה, של לקיחת שוחד (או של סיווע ללקיחת שוחד), את בטיח ויתר עדי התביעה, על טענת בטיח שונתה שוחד לנאים; ובפועל, בטיח וחילק מעדי התביעה האחרים אכן נחרכו על ידי ב"כ הנאשם על טענת בטיח כי נתנה להם טבות הנאה בגין תפקידו הבכיר של הנאשם

בהתדרות המורים.

שנית, בוודאי שהגנה יכולה הייתה להביא ראיות הגנה (נוספות) לעניין זה, ככל שמצוה לנכון, בשים לב לאמור לעיל וגם לכך שהן הנאשם (שהיה עד ההגנה הראשון) והן הנאשםת (שהיתה עדת ההגנה השנייה) נחקרו במפורש במהלך
עדויותיהם על ליקחת שוחד מ-בטי, בחקירתם הנגדית על ידי ב"כ המשימה.

שלישית, בפועל, הסניגור התייחס, במפורש ובהרחבה, לסוגיה זו של ההזדמנות הסבירה להטగון מפני עבירות השוחד, הignum החקירה הנגדית של הנאים והזעקה בsicomio, בכתב ובע"פ.

אשר ל מבחנה השני והעיקרי, הוא המבחן המהותי – למעשה, קו ההגנה של הנאשם לא היה משתנה אם התביעה הייתה מצהירה במפורש בתחילת המשפט כי היא תבקש לחולופין להרשי את הנאשםת בעבירה של ליקחת שוחד או של סיעוד לליקחת שוחד, חלף סחרה באיזומים, וזאת לנוכח הנסיבות הגורפת של הנאשםת כי קיבלה מ-בטי שוחד או שקיבלה שלא כדי מ-בטי טובת הנאה כלשהי בקשר לתקיידו של אביה-הנאשם בהתדרות המורים וכי"ר ארגון המורים לחינוך גופני.

מלצטט מכל המקובץ לעיל עולה כי במקרה דנן התקיים המבחן ההפוך שנקבע בפסקה לעניינו; ומכאן, שהיתה לנאשםת הזדמנות סבירה להטగון מפני העבירה של ליקחת שוחד, או לפחות מפני העבירה של סיעוד ליקחת שוחד מבקשת המשימה (לחולופין) להרשי את הנאשםת".

14. מוצאת כי בנסיבות המקירה הייתה גם הייתה למעעררת הזדמנות סבירה להטగון, פונה בית המשפט לבחון האם התקיימו יסודות עבירות ליקחת השוחד והסיעוד לה, לפי סעיפים 31(א) ו-290(א) לחוק העונשין, הן בפני העובדתי הן בפני הנפשי. כך בואר, בשים לבפליצול שנערך בעדותה של בטי, כי החלק בעדותה אשר עסק בשוחד הוכח על-ידי המשימה מעבר לספק סביר; כי אפרת עונה להגדרת "עובד ציבור"; וכי הכספי והחויפות הם בבחינת "מתת", שניתן "بعد פעולה הקשורה בתקיידו" של אפרת – ועל כן התגבשה עבירת השוחד במקרה זה. אולם לאור נסיבות המקירה, לרבות אופן חקירתהמערערת באזהרה במשטרה כמסיעת, עשה בית המשפט המוחזק שימוש בסמכותו והחליט להרשי את המעעררת בסיעוד ליקחת שוחד, מוצאת שהתנוגותה שהוכחה, נכנתת גם בגדר הגדרה זו.

15. על אף שעורעור זה אינו מתייחס לרכיב העונש יzion, לשם שלמות התמונה, כי העונשים שנגזו על המעעררת, כמו בפסקה 1 לעיל, נגزو לאחר שנמצא לנכון לחרוג לקללה מהענישה הרואיה, בנסיבות העניין.

הערעור והתשובה לו

16. המעעררת תולה יהבה, באמצעות'ai-cocha המלומדים, במצבות סעיף 184 לחס"פ. שכן, לטענתה, בית המשפט המוחזק הרשי אותה "על סמך גרסה עובדתיתההמנוגדת בתכלית זו" של פיה היא הושמה וועל סמכה נוהל משפטה [...] בין השאר מושם שבית המשפט אסרעה לעשות כן עד שינוי את שינוי של האישום. אילו הייתה ניתן למעעררת הזדמנות הוגנת להטగון, הייתה יכולה לשולב באופן פוזיטיבית התזה העובדתית שבגינה הורשעה".

17. בעיקרו של דבר נטען, כי "טענת המשימה הייתה כי יוסי אפרת והמעעררת, בთווים בצוותא חדא מעשי סחרה באיזומים כלפי [בטי] בדרך של רמייזות בלתי מפורשות. גרסת המשימה הייתה, כי לשםימוש מזיתת הסחיטה ערוכה המעעררת טבלאות, בהן חשבו רוחיה של [בטי] מהפעילות הקשורה בתדרות המורים שהרכזית בהן היא הטבלה המסכמת במוצג T/1ג. המשימה טענה כי על הפעולות זאת חל חוזה אשמורת. כן טענה המשימה, כי הפעולות המוזכרות, אמם בוצעו על ידי המעעררת, אך חלק אינטגרלי מעובדה בחברה המשותפת, מנהל תיירות ונופש". אך לשיטת המעעררת, היא הורשעה "על סמך תזה חולופית, שנולדה בבקשת בית המשפט קמא לאחר

ה"הבירה לסייעים", שהמאשימה עצמה לא הסכימה לקבלתה אפילו בשלב מאוחר זה". זאת ועוד נטען, כי בית המשפט הוביל, הלכה למעשה, ל"שינוי חייז שונכה על שני הצדדים הרכיגית", וכי "השינוי היחיד שאותה הتبיעה להכניס בסיכוןיה, כאמור על פי דברו של בית המשפט היה טיעון חלופי כלל לתקינות יסודויה של עבירות השודד, אלא שינוי בתרחיש העובדתי שעליו מבוסס האישום [...] הפעילות המזוכרת בטבלה המסכמת בוצעו על ידי המערעת חלק מעובdetת במנהל תיירות ונופש".

18. עוד הודגש כי בנסיבות דן, ישנו שינוי מהותי בין התמודדות עם המסכת העובדתית, ככל שהיא נועדה לבסס אישום בעבירות שודד, ובין התמודדות עם אותה מסכת עובדתית, ככל שהיא נועדה לבסס אישום בעבירות סחיטה ואיומים; וזאת לאור היסודות העונשיים המרכיבים כל אחת מן העבירות, לרבות הצורך להוכיח את היהות לוקח השודד איש ציבור במילוי מקום בו הוא כיהן בשני תפקידים, כי המתת נתן "بعد פעולה הקשורה בתפקידו", ועוד.

19. עוד נטען, כי יש מקום להתערבותנו מכיוון שבית המשפט ביסס את הכרעתו בעיקר על ראיות חפניות, שבונגע להבנתן והערכתן אין עדיפות לערכאה הדינית על פני ערכאת הערעור. בთוך כך נטען, כי ביחס לטבלה המסכמת נפל בית המשפט המחויז לכל טעות, מכיוון שלא ניתן לערערת הזדמנות סבירה להtagנון מפני תיזה העובדתית החלופית, שהוועלה רק לאחר סיום שמיעת ההוכחות במשפט, ואשר השפיעה על אופן הבנת הטבלה האמורה.

20. טרם סיום ניסתה המערעת ליתן טעם, למה שהיא סבורה שהוא "הgingon הכללי שבחלוקת הכנסות" של بطري עמה; בנגד קביעת בית המשפט המחויז שלא מצא ממש בטעنته כי הכספיים המפורטים בטבלה המסכמת הגיעו לה בדין. אגב טענות אלו צוין, כי לא נערכ דין כדבעי בסוגיה, בין היתר מכיוון שבית המשפט לא מצא בכך צורך, מקום בו המצד העובדתי בתיק כוון לעבר הרשות המערעת בעבירה של סחיטה באוים.

21. על יסוד טענות אלו, סבורה המערעת כי לא ניתן לה זדמנות הוגנת להtagנון מפני המסכת העובדתית והтиזה הנובעת ממנה, שעל יסודה הורשעה; כאשר לשיטתה, כמפורט לעיל, אלו עומדות בנגד למסכת העובדתית והтиזה שעיל יסודן היא הואשמה בעבירה של סחיטה באוים.

22. מצדיו השני של המתรส ניצבת עמדת המדינה לפיה דין הערעור להידוחות. לשיטתה, ניתן לערערת הזדמנות סבירה להtagנון מפני העבירה בה הורשעה. בעיקרי הטיעון מטעמה הובהר מדוע הרשותה של המערעת, בעבירת הסיווע ללקיחת שודד לא נפלה עליה 'כרעם ביום בהיר', תוך הפניה לאומר בסיכון המדינה במסגרת ההליך העיקרי, ולדברי בית המשפט בהחלטתו מיום 14.07.2020. יתרה מכך – לשיטת המדינה בית המשפט, הלכה למעשה למעשה, אימץ את גרסתה העובדתית של המערעת, אך דחה את הסבירה לאותו תרחיש; ועתה, במסגרת הערעור, מבקש כי נתעורר בקביעות עובדה ומהימנות, דבר שערצת הערעור נמנעת מלעשות. זאת ועוד נטען, בפירות, כי ניתן לערערת הזדמנות להtagנון מפני כל יסודות עבירות לקיחת השודד, אשר בסיווע לה הורשעה.

23. בדיון שנערך לפניינו חזרו באיז כוח הצדדים על עיקרי טענותיהם בכתב, והוא הערנו את שהערכנו והמלכנו את שהמלכנו. ברם, על אף שהסבירנו לב-כח המערעת כי טענות מרשות ניצבות בפני משוכה גבוהה, הוא הודיע לנו, לאחר שנוצע עמה, כי היא עומדת על ערעורה. מכאן הכרעתנו.

דין וכרכעה

24. לאחר ששבתי ובחןתי את טענות הצדדים, בכתב ובעל-פה, ושבתי ועינתי מכלול החומרים הקשורים בעניינה של המערעת – הגעתי לככל מסקנה כי דין הערעור להידוחות, וכן אציג לחברי שנעשה.

25. נקודת המוצא لدينا הוא סעיף 184 לחס"פ, שכותרתו "הרשות בעבירה על פי עובדות שלא נטען בכתב האישום", אשר קובע כי:

"בית המשפט רשאי להרשייע נאשם בעבירה שאשmetaו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אף אם עובדות אלה לא נתענו בכתב האישום, ובלבך שניתנה לנאשם הزادנות סבירה להתגונן; אולם לא יוטל עליו בשל כך עונש חמור מזה שאפשר היה להטיל עליו אילו הוכחו העובדות כפי שנטענו בכתב האישום".

26. אין חולק כי כדי שלנאשם תעמוד הזכות להליך הוגן בעת ניהולו הגנתו מפני אישומי המדינה, יש לשומר ולהבטיח את יכולתו להציג קזו הגנה רלבנטי. שהרי, אין יכולת ממשית להתגונן אלא ידיעה על אודות האישומים העומדים לפניה. שמירה על זכויות נאשמים מגלתמת בתוכה, מניה ובה, הכרה בכך שזכותו של הנאשם לנוהל את הגנתו, לכל הפחות, עשויה להיגרם בסיבות בהן ישנו חוסר בעובדות בכתב האישום שהוגש נגדו, ואשר הוכחו אגב משפטו (להלן, 316, 323 (1989)).

27. אולם, בית המשפט רשאי להרשייע נאשם בעבירה, בהתאם לסעיף 184 לחס"פ, אם אשmetaו בה עולה מן העובדות שהוכחו, ובלבך שניתנה לנאשם הزادנות סבירה להתגונן. הוראה זו היא חריג לכלל, לפיו הרשות נאשם מוגבלת לאישומים הכלולים בכתב האישום. כלל, שתכליתו, כאמור, לאפשר לנאשם לגבות קזו הגנה מבלי להיות "מופתע" מהרשעה בעבירה שלא נערך כלל להתגונן ממנה (ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' קלין), פסקה 36 והഫניות שם (הלאן: עניין קלין) (להלן, 04.09.2007). בהתאם להלכה הפסוקה בחינת קיומה או היעדרה של הزادנות סבירה להתגונן, נעשית דריך "המבחן כפול" (ע"פ 63/79 עוזר נ' מדינת ישראל, פ"ד לג(3) (1979)).

המבחן ההפוך מצונו, בשלב הראשון, לבצע בחינה טכנית-פרוצדוראלית, שמטרתה לבדוק האם ניתנה לנאשם הزادנות סבירה לחקור עדים, להביא ראיות מטעמו וכדומה; בשלב השני יש לבצע בחינה מהותית, שמטרתה לבדוק האם ניתנה לנאשם הزادנות סבירה לגבות ולהציג קזו הגנה-הן ביחס לעובדות שלא נכללו בכתב האישום, ואשר הוכחו בפני בית המשפט; הן ביחס לעבירה שלא נזכרה בכתב האישום - אך עובdotיה נזכרו בו או הוכחו אגב ניהול המשפט.

28. בעניינו, כפי שהובהר היטב בפסק דין של בית המשפט המוחז, למעעררת ניתנה גם ניתנה אפשרות סבירה להתגונן מפני הרשותה בעבירות הסיווע ללקיחת שוחד. כפי שהערכו בדיון שהתקיים לפנינו: ראשית, המערערת נחקרה באזרה פעמיים בחשד לbijoux עבירות שוחד; שנית, גרסתה נמצאה בלתי מהימנה, ולא ניתן במסגרתה כל הסבר שמניח את הדעת להמחאה; שלישיית, בשם לב-11 החולפות שבסעיף 34 כד לחוק העונשין, והגדירה "לרבות עובד של תאגיד המספק שירות לציבור", שבסעיף 290(ב) לחוק העונשין (וראו בהרחבה מאוראבן-חן-עיבורות השוחד 49-49 (2017)) - לא מצאנו ממש בטענת המערערת בקשר לשני התפקידים שבייצעו אביה, בעת ובזונה אחת; רביעית, לא ניתן כל הסבר מניח את הדעת לסתירות הרבות בגרסת המערערת בכל הנוגע לנסיונות שסופקו לה ולבני משפחתה.

לא זו אף זו, התיק מלא כרימון בראיות המפלילות את המערערת בסיווע ללקיחת שוחד. ניתן לציין, בין היתר, את המוצגים בכתב ידה של המערערת ושל מעורבים אחרים, לפיהם נערכו מסמכים שתיעדו את התשלומיים "שמגייעים לאפרת, חלק מ'הعملה'; את היות אלוש ובטי עדים מפלילים, באופן המבהיר כי מדובר בשוחד ממש.

29. אשר למבחן הטכני, לא מצאתו ממש בטענה לפיה לא ניתנה למעעררת הزادנות להתגונן ברמה הדינונית. בדיון עמד בית משפט על אפשרותה של המערערת לחקור את בטוי, לאחר דבריה בחקרותה הראשית ובראשית חקירתה הנגידית, כמו גם את יתר עדוי התביעה, ופועל הדבר אף נעשה; ועל כן שהגנה הביאה, יכוללה להוסיף ולהביא ראיות בהקשר זה; ולא בכדי ציין הוא כי בא-כוחה דאז התייחס "במפורש ובהרחבה" לסוגיה.

בנוסף סברנו כי המסוד העובדתי שעמד בבסיס האישום בעבירות הסחיטה באיזמים, לבתו ביצירוף הראיות שהובאו והוכחו במהלך המשפט, חופף למסד העובדתי שבבסיס הרשותה בעבירות הסיווע ללקיחת שוחד, שהיא עבירה פחותה בחומרתה, כפי שאף אמרנו בפתח הדיון שהתקיים לפנינו. טענת המערערת לפיה לו הייתה מהוושטה מלכתחילה, בעבירות הסיווע ללקיחת שוחד ולא בעבירות הסחיטה באיזמים, הייתה מנהלת הגנתה אחרת, נתענה בכלל

ולא בססה די הצורך. משכך, במישור הטכני-דיני, אין ספק שניתנה למעעררת הזדמנות הוגנת להtagונן.

אשר לבחן המהותי- איני מקבל את טענת המערערת כיילו הופעה מהרשעתה בעבירה אחרת, תחת זו בה הואשמה; וכי לא ניתנה לה הזדמנות הוגנת להציג קו הגנה, שיכל היה "להפריך באופן פוזיטיבי", בדבריה, אישום זה. זאת מכיוון שגם אני, כמו בית המשפט המחויז, סבור כי לא אלו פניו הדברים, נוכח הנסיבות הגורפת של המערערת את הטענה לפיקילה מבטי שוחד, או אף טובת הנאה כלשהי שלא כדי, לאור תפוקתו של אביה.

30. לא זו אף זו. במצב דברים בו הרשעה אינה مستמכת על עובדה זו או אחרת, שלא נתענה או הובאה לפני בית המשפט, כי אם על מסכת עובדתית ומשפטית שהצדדים טוענו, או למצער יכולו לטעון לגביה, כבעינינו, קיים קושי ממשי בטענה, לפיה לא הייתה למעעררת הזדמנות הוגנת וסבירה להtagונן מפני הרשעתה בעבירות הסיווע ללקיחת שוחד. וכפי שນפסק בעניין קלין:

"כלל, אין דומה מקרה בו מושיע אדם על פי מערכת עובדות חדשות שזיקתה לגרסה העובדתית עליה התבססה האשמה מלכתחילה הינה רפה וקלושה, למקרה בו קיים קשר ענייני הדוק וממשי בין העובדות על פיין הוואם לבין העבודות החדשנות שתתגלו במהלך הדיון, ועליהם נסמכת הרשעה. במקרה הראשון, הסיכוי להרשות קלוש; במקרה מן הסוג השני, עשוי בית המשפט להיווכח כי אף שהוואם לא הוועד, מבעוד מועד, על האפשרות שיורשע על פי תשתיית עובדתית שונה מזו שעל פיה הוואם, "נמצא כי הוא מתגונן למעשה – ככל שהוא בידו להtagונן לא רק מפני האישום במתכוונו המקורית, אלא גם מפני האישום במתכוonta שהיוותה נושא להרשותו בדיון" (דברי השופט מצא, בפרשת בן עזרא, שם) "(עניין קלין, פסקה 45).

דברים אלו נכוןים ויפים בעינינו.

31. טענת המערערת בקשר לעומד ביסוד הרשעתה מוקשית בעניין במיוחד, לאור הכלל הידוע שאין זו דרך של ערצת העורור להתערב בנסיבות מהימנות, אלא במקרים חריגים (ראו מינוי רבים: ע"פ מירזיב כ' מדינת ישראל, פסקה 20 (20.12.2021)). בהקשר זה יוער כי בנגד לניסיונה של המערערת לטעון אחרת, הכרעת בית המשפט המחויז מבוססת, בעיקר, על הקביעה בדבר חוסר אמיןותו המוחלטת של גרסתה המשתנה.

32. טרם סיימובייהר, כי אכן קו דק מבחין בין עבירות הסחיטה באוימים ובין עבירת השוחד, וראוי להפנות לנитוח ההיסטוריה המאלף שביצעה השופטת א' חיותבע"פ 3295/15 מדינת ישראל נ' גפסו, פסקאות 25-21 (31.03.2016) בעניין זה:

"אחת האבחנות המרכזיות לעניין זה, והיא רלוונטיות לעניינו, הינה האבחנה בין עבירת השוחד ובין עבירת הסחיטה באוימים. כפי שכבר צוין התלבטה המדינה בתחלת הדרך איזו מן העבירות יש לייחס לגפסו בנסיבות העניין, ובטיוטת כתוב האישום שנשלחה אליו לאחר החקירה אף יוחסו לו עבירה של סחיטה באוימים וUBEIRA של שימוש לרעה בכוח המשרה וرك בשלב מאוחר יותר בעת שהוגש כתוב האישום בחרה המדינה לייחס לו עבירת שוחד על דרך ההתניה.

[...]

במשך למעלה מ-700 שנה עבירת הסחיטה הייתה עבירת השחיתות הציבורית העיקרית במשפט האמריקאי ובמשפט האנגלי כאחד James Lindgren Theory, History, and Practice of the Bribery-Extortion 1993 (1993) 141 U. Pa. L. Rev. 1695 (Distinction, להלן: לינדרן). המלומד לינדרן מציין כי עבירת השוחד החלה להופיע במשפט המקביל בשלב מאוחר יחסית, ולא ישמה דבר שבסוגה עד למאה ה-19. בתי המשפט השונים בארצות הברית התלבטו באשר למקום קו הגבול בין עבירת השוחד ובין עבירת הסחיטה וחילקו כי בשל אותן

עובדות בדיק ניתן להרשי הענין בעבירות הסחיטה והענין בעבירות השודד (ראו למשל: Martin v. United States, 278 F. 2 Cir. 1922 917, 913). בארצות הברית בשונה מישראל יוחד לעובדי הציבור עבירה של סחיטה תחת מעמד של עובד ציבור (Official Extortion) ובשנת 1951 עיגן הקונגרס את עבירתה ה"סחיטה תחת מעמד ציבור" בחוק פדרלי The Hobbs Act - 18 U.S.C. § 1951 1951 לעומת 20 שנים לעומת 15 שנים לעבירות השודד הפדרלית, ראו צמריון חלק בעמ' 227, 241) וUBEIRA זה שימשה את רשות אכיפת החוק בארצות הברית במהלך המלחמתן למיגור שחיתות ציבורית (לפירוט המקרים ולהרחבה ראו צמריון חלק, עמוד 235-269; כן ראו את פסקי הדין של בית המשפט העליון בארצות הברית ב-v. McCormick [...]. Evans v. United States 504 U.S. 255 (1992).

באנגליה החוק שעסוק עד לשנת 2010 בעבירות השודד במגזר הציבורי היה Public Bodies Corrupt Practices Act 1889 בו נקבע כי המהת צריך להיות עבור דבר הקשור בתפקיד שמליא עובד הציבור (צמריון חלק, עמ' 191). הגדרה זו הורחבה מאוד ב-2010 Bribery Act (ראו סעיף 2 לחוק זה) באופן המחייב את החוק לא רק במגזר הציבורי אלא גם במגזר הפרטי (על אנשי עסקים, עובדים ותאגידים). גם באנגליה התלבטו בתי המשפט האם לسؤال כושוד או סחיטה מקרים שונים בהם הציבור תנאי לאזורה. בית הלורדים דן בשאלת זו, בין היתר, שבתו כמועצת המלכה (ה-Privy Council) בערעור על פסק דין של בית המשפט לערעוורים בהונג-קונג בעניין General of Hong Kong v Ip Chiu and Another (Hong Kong) [1979] UKPC 45 (3 December 1979) (להלן: עניין צ'ו). באותה פרשה הועמדו לדין שני שוטרים שערכו ברחוב נרקבון בשם קוואן (בעצמו שוטר לשעבר) ולאחר מכן שערכו על גופו לא העלה דבר, רקחו אותו לנסיעה ברכבם ואמרו לו "אתה מוכך אבקה לבנה [הרואין], יש לנו ראיות לך" [...] התביעה העמידה את השוטרים לדין באשמת קבלת שוחד ומעצת המלכה דנה בשאלת האם יש להרשי את השוטרים בעבירה זו או בעבירת סחיטה או מצה לעניין זה מבחן שקבע בעבר השופט Leonard [...].

Here the Vital Words are 'in capacity as a public servant' ... As I see it the question which one must ask oneself when considering the corruptness of a gift given to or solicited by a public servant in order to induce him to abstain from a proposed course of action is: 'would that gift have been given or could it have been effectively solicited if the person in question were not the kind of public servant he in fact was? If the answer is "of course not" as it is in this case, then the gift has "...been solicited or given to him in his capacity as a public servant and is a corrupt one

בישראל כללת פקודת החוק הפלילי מ-1936 בסעיף 107, שקדם לחוק השודד מ-1952, עבירה של סחיטה על-ידי עובד ציבור וכך נקבע בו:

any person, who being employed in the public service, takes, or accepts from any person for .107 the performance of his duty as such officer, any reward beyond his proper pay and emolument or .any promise of such reward, is guilty of a misdemeanour

עבירה זו יוחדה למקרים בהם עובד הציבור קיבל מעת עבור פעולה שהוא מחויב לעשות לפי תפקידו. הגדרה זו תואמת את הבדיקה עליה עמדת צמריון חלק לפיה במשפט המקובל שוחד נחשב כתת לעובד הציבור מידיו האזורה, על מנת שעובד הציבור יטיב את מצבו של האזורה ואילו סחיטה נחשובה כדרישת מעת מהازורה על מנת

שעובד הציבור יבצע את תפקידו ושיתן לו את המגע לו (צמראון חלק, בעמ' 178). המחוקק הישראלי בחר לבטל את הגדרת הסחיטה על-ידי עובד ציבור כעבירה נפרדת ובסעיף 1 לחוק השוחד, הגדר כעבירה הん נטילת שוחד על ידי עובד הציבור שקיבל מהתם עבור סטייה מהתקף, והאבחנה שערך בהקשר זה הייתה לעניין העונש (שלוש שנות מאסר לעומת שישה חודשים מאסר). אבחנה זו בוטלה אף היא בתיקון משנת 1964 בו הוסף סעיף 4(ז) לחוק אשר קבע "אין נפקה מינה בשוחד... אם נלקח על מנת לסתות מן השורה במילוי תפקידו או بعد פעולה שעובד הציבור היה חייב לעשותה על פי תפקידו". תיקון זה מבטא היטב את הגישה המבוקשת להרחיב את הפליליות עלייה עמדנו לעיל והוראה באותו הנוסח מצאה את מקומה בסעיף 293(7) לחוק העונשין בו שולבו בשנת 1977, כלשונו, כל הוראות חוק השוחד על תיקוני.

הנה כי כן, ככל שמדובר במעשים אסורים של עובדי ציבור יש לעיתים קושי לשרטט באופן מדויק את קו הגבול [...] .

33. כך, גם אסכולת הניתוח הכלכלי של המשפט נדרשה ליחס שבין שתי העבירות, ובפרט לשקלול התמורות שבאכיפתן והשפעת האכיפה על הבניית התמരיצים של השחקנים השונים, במצבים ראייתיים שונים:

We have highlighted key differences between bribery and extortion. One difference is that "extortion has a worse implication on the agent's incentives. Another difference is that bribery involves cooperation between corrupt parties, whereas extortion is antagonistic. This suggests that extortion should be easier to fight by exploiting the difference in objectives [...] We show that there is a trade-off between fighting bribery and extortion, but our analysis provides several strategies for reducing the threat of extortion. It is important to underline that the trade-off only appears if information is soft. If information is hard, there is no such trade-off and bribery is deterred in equilibrium. Our results suggest that organizations that must rely on soft information may also need to allow bribery"(Fahad Khalileh. a.lBribery Versus Extortion: Allowing the Lesser of .((Two Evils 41 Rand J.Econ.179, 197-198 (2010

34. על כל האמור עד כה נconi להוסיף את זה דברי השופט י' עמיימה העת האחורה, בקשר לרוחב היריעה עליה עבירות השוחד מתפרשת:

"גבוה, מעל מגון העבירות בפרק ט' לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק), מרחפת-דזהה עבירות השוחד, פורסת את אברותיה הרחבות ומטילה את צלה הכבד על סוגים שונים של התנהגוויות; על סוגים שונים של מצבים; על סוגים שונים של מעשים; על סוגים שונים של מותת; ואפיו דין הראיות אינם חומקיים ממצדתה" (ע"פ 5829/21 קירשנបאים י' מדינת ישראל, פסקה 1 (24.08.2022)).

קו דק זה נשחק עוד יותר בעניינו, משום לב לממצאי המהימנות השיליליים שנקבעו ביחס לחלק בעדותה בטוי, לפיו השוחד, עליו העידה בחילק הראשון של עדותה שנמצא מהימן, נעשה תחת כפיה; כמו גם נוכחות לממצאי המהימנות שנקבעו ביחס לעדותה של המערערת, בין היתר ביחס להמחאה – שעד היום לא ניתן לה כל הסבר משכנע. קו זה נשחק אף יותר נוכח ראיות חפניות וראיות נסיבות אחרות, שככלן מצביעות לעבר אשמתה של המערערת בסעיף לליקחת שוחד.

35. על יסוד האמור סבורני כי לא קופча זכותה של המערערת להtagונן מפני העבירה בה הורשע, ולפיכך, לו תשמע דעתך – נדחה את ערעורה.

שפט

השופט אלרון:

אני מסכימם.

שפט

השופט א' שטיין:

אני מסכימם.

שפט

אשר על כן, הוחלט כאמור בפסק דיןו של השופט ח' כבוב.

המערערת תתייצב לתחילה ריצוי בעבודות השירות לא יוארך מסוף חודש נובמבר 2022, במועד שייקבע על-ידי הממונה על עבודות שירות, בהתאם לחוות דעתו מיום 08.04.2021 שניתנה בהליך שהתנהל בבית המשפט המחווזי.

ניתן היום, י"ב באלוול התשפ"ב (8.9.2022).

שפט

שפט

שפט